

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КАМЕРНИЙ АНСАМБЛЬ /
ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

для студентів
Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
(Інструментальне виконавство)
Освітнього рівня: першого (бакалаврського)
Освітньої програми
025.00.04 Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1041/16
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 18 р.

Київ – 2018

Розробник: Василевич Марта Олексіївна, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності

Викладач: Василевич Марта Олексіївна, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 05.08 2018 року № 10

Завідувач кафедри _____ (Т. Б. Каблова)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

6.08.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ (О. М.Олексюк)
(підпис)

на 20__ / __ Робочу програму перевірено

____.____.2018 р.

Заступник директора _____ (А.О. Таранник)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання - денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 180	
Курс	II	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	19	18
модульний контроль	2	2
семестровий контроль	-	-
самостійна робота	9	10
форми семестрового контролю		

2. Мета навчальної дисципліни

Дисципліна «Камерний ансамбль» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Зміст курсу втілює основні завдання розвитку виконавських ансамблевих здібностей студента та містить такі складові: *теоретична* (реалізується у ході занять із кожним учасником камерного ансамблю залежно від його здібностей та попередньої музичної підготовки); *практична* (здійснюється в ході аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання); *самостійна робота студентів* (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опрацювання у домашніх заняттях).

Мета курсу - формування інструментально-виконавської компетентності та розвиток творчого потенціалу студента у процесі засвоєння навчального репертуару для камерних ансамблів; підготовка музикантів-спеціалістів, які володіють навичками колективного виконавства, необхідними для майбутньої концертно-педагогічної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни - виховання ряду компетентностей студента, зокрема:

Загальні

інтегральна (комплексна інтеграція знань, умінь і навичок із таких фахових дисциплін: спеціальний музичний інструмент, теорія та історія музики, спрямована на розвиток особистості, здатність до творчої самореалізації у сфері музичного мистецтва);

комунікативна (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності, здатність працювати у команді, вільне володіння українською мовою, здатність до професійного спілкування іноземною

мовою);

самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу ;та самореалізацію);

інформаційна (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел, необхідної для навчальної і педагогічної діяльності, здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності).

Фахові базові:

Музично-теоретична (здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва у музикознавчій, виконавській та педагогічній діяльності);

музично-інформаційна і технологічна (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках).

Фахові спеціальні:

інструментально-виконавська (здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів);

концертно-сценічна (здатність до культурно-освітньої та концертно-виконавської діяльності в умовах публічного виступу);

методична (розуміння методів роботи над музичними творами різної форми, жанру та стилю);

педагогічна (розуміння цілей, завдань та основних принципів музичної педагогіки).

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно володіти музичним інструментом, уміти використовувати його у концертно-виконавській діяльності;
- мати навички читання нот з аркуша;
- бути знайомим зі специфікою камерного виконавства, особливостями і технічними можливостями інструментів, які беруть участь в ансамблі;
- уміти використовувати засоби виразності при виконанні твору у єдності з партнерами по ансамблю;
- розуміти особливості різноманітних музичних форм, жанрів та стилів; - погоджувати власні виконавські навички з виконавськими вміннями партнерів;
- уміти реалізувати свої творчі напрацювання у концертно-сценічній та педагогічній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчання

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Само стійн а
		Л е к ц і ї	Се мі на ри	Пра кти чні	Лаб ора тор ні	Інд иві дуа льн і	
Змістовий модуль 1. Вплив камерно-ансамблевої творчості на особистісний і художній розвиток музиканта.							
Тема 1 Вплив камерно-ансамблевої творчості на особистісний і художній розвиток музиканта.	1 3			9			4
Тема 2 Робота над вихованням узгодженості колективного виконавства.	1 5			10			5
Разом	2 8						
Модульний контроль	2						
Усього за III семестр	3 0						
Семестровий контроль - залік							
Змістовий модуль 2. Формування технічного та художнього аспектів камерної гри							
Тема 1 Технологічні засади ансамблевого музикування.	1 4			9			5
Тема 2 Передумови для реалізації творчого задуму в ансамблі.	1 4			9			5
Разом	2 8						
Модульний контроль	2						
Усього за IV семестр	3 0						
Усього за II курс	6 0						

5. Програма навчальної дисципліни

«Камерний ансамбль»

Змістовий модуль 1 (II курс, III семестр)

Вплив камерно-ансамблевої творчості на особистісний і художній розвиток музиканта.

Тема 1. Роль камерного музикування у культурно-мистецькому розвитку країн Європи. Вплив камерно-ансамблевої творчості на особистісний і художній розвиток музиканта.

Вивчення камерної музики відіграє значну роль у вихованні музиканта-професіонала. Камерне музикування як форма творчого спілкування є найбільш довершеним засобом особистісного становлення митця. Сприяє професійній зрілості музиканта, розширює світогляд та формує високі моральні якості.

Основна л-ра: 1-3.

Додаткова л-ра: 2,3,7-9.

Тема 2. Робота над вихованням узгодженості колективного виконавства.

Однакове розуміння музикантами ідейно-художнього змісту музичних творів, логіки розвитку музичної думки, підкорення індивідуальних дій колективному завданню, ідентифікація виконавської техніки у різних партіях ансамблю. Виховання почуття співпраці, контакту, взаємодопомоги, здатності повести за собою та піти назустріч.

Основна л-ра: 1-3.

Додаткова л-ра: 2,3,7-9.

Змістовий модуль 2 (II курс, IV семестр)

Формування технічного та художнього аспектів камерної гри.

Тема 1. Технологічні засади ансамблевого музикування.

Способи звуковидобування і звуковедення, відтворення засобів музичної виразності, організація горизонтального і вертикального ансамблевого звучання (темпо-ритмічний, динамічний, гармонічний, тембровий і технічний ансамблі).

Основна л-ра: 1-6.

Додаткова л-ра: 1, 2, 3, 5-7,9,11,14,15.

Тема 2. Передумови для реалізації творчого задуму в ансамблі.

Аналогічне розуміння виконавцями жанру, стилю та форми музичного твору, особливостей інтерпретації та логічне взаємне використання засобів музичної виразності; спільне емоційно-художнє переживання учасниками ансамблю.

Основна л-ра: 1-6.

Додаткова л-ра: 1-3, 5-7, 9,11,14,15.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування	1	19	19	18	18
Практична робота	10	19	190	18	180
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25	1	25
Разом		-	249	-	243
Максимальна кількість балів:					
Розрахунок коефіцієнта:		Усього за період роботи до заліку 249 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 2,5) .			

6.2. Завдання для самостійної роботи студента

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Самостійна психологічна робота над вихованням почуття взаємодопомоги, співпраці, контакту.	2	Основна л-ра: 1,2,3. Дод. л-ра:2,3,7.	На занятті	5
2.	Самостійний розбір партії.	3	Нотна література	На занятті	5
3.	Домашня робота над вивченням ансамблевої партії.	4	Нотна література	На занятті	5
Усього за I семестр		9			15

4.	Відпрацювання технічних труднощів у творах, що вивчаються.	3	Нотна література	На занятті	5
5.	Робота над звуком, інтонацією, ритмом. Відпрацювання динамічних відтінків.	3	Нотна література	На занятті	5
6.	Відпрацювання основних методів виховання сценічної витримки.	2	Основна л-ра: 1,2,3. Дод. л-ра:2,3,7.	На занятті	5
7.	Самостійний пошук і прослухування аудіо- та відеозаписів творів, що вивчаються.	2	Нотна література	На занятті	5
Усього за II семестр		10			20
Усього за навчальний рік		19			35

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали
Модульний контроль 1		
Прослухування під час роботи в класі	Читання з листа.	8
	Розуміння форми твору.	8
	Знання власної партії.	9
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 2		
Прослухування під час роботи в класі	Повний обсяг виконання твору.	8
	Відчуття ансамблю.	8
	Готовність до концертного виступу.	9
	Максимальна кількість балів	25

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії

оцінювання

Залік у першому семестрі. На заліку враховується вся робота студента за рік.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 - 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 - 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 - 68
Незадовільно	0 - 59

7. Навчально-методична картка дисципліни

III семестр			IV семестр	
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Вплив камерно-ансамблевої творчості на особистісний і художній розвиток музиканта.		Формування технічного та художнього аспектів камерної гри.	
К-сть балів за модуль	209		198	
Заняття №				
Практичні	9	10	9	9
Теми занять	Тема 1. Вплив камерно-ансамблевої творчості на особистісний і художній розвиток музиканта.	Тема 2. Робота над вихованням узгодженості колективного виконавства.	Тема 1. Технологічні засади ансамблевого музикування.	Тема 2. Передумови для реалізації творчого задуму в ансамблі.
К-сть балів	1*19 = 19 10*19 = 190		1*18 = 18 10*18 = 180	
Самостійна робота – к-сть балів	15		20	
Види поточного контролю	Модульне контрольне прослуховування – 25 б.		Модульне контрольне прослуховування – 25 б.	
Усього	249		243	
Підсумковий контроль	Залік			
Коефіцієнт	Усього за період роботи до заліку – 249 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта 2,5).			

**8. Орієнтовний репертуар:
Сонати для скрипки і фортепіано, тріо для скрипки, віолончелі і
фортепіано.**

1. Бах Й.С. Сонати 1- 6
2. Вебер К.М. Сонати 1- 6
3. Гайдн Й. Сонати 1- 8
4. Гайдн Й. Тріо (всі)
5. Гедіке Соната
6. Гедіке Тріо g-moll
7. Гендель Сонати 1-6
8. Дворжак А. Соната F-dur , Сонатина G-dur
9. Кирейко В. Тріо
10. Кореллі Сонати
11. Людкевич С. Соната
12. Людкевич С. Тріо №1
13. Мендельсон Ф. Соната f-moll
14. Моцарт В.-А. Сонати, Тріо
15. Нижанківський Н. Тріо
16. Пуленк Ф. Соната
17. Тартіні Дж. Сонати
18. Шамо І. Соната

9. Методичне забезпечення курсу

Основна література:

1. Ауэр Л. Моя школа игры на скрипке. Интерпретация произведений скрипичной классики / Л.Ауэр. – М.: Музыка, 1965. - 272 с.
 - а. [Електронний ресурс] - <http://leaserang.weebly.com/blog/leopoljd-auer-moya-shkola-igri-na-skripke>
2. Готлиб А.Д. Основы ансамблевой техники. – М.: Музыка, 1971. — 94 с. (знаходиться в електронному репозиторії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка).
3. Мильман М. Мысли о камерно-инструментальной педагогике и исполнительстве –Камерный ансамбль. Педагогика и исполнительство: Сб. статей/Ред.-сост К.Х.Аджемов. – М.: Музыка, 1979. – С. 48 – 63. (знаходиться в електронному репозиторії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса)
4. Стеценко В. – Методика навчання гри на скрипці / В.Стеценко. – К.:
5. Музична Україна, 1974. – Ч.І - 170 с.
6. Стеценко В. – Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. - К.: Мистецтво, 1964. – Ч.ІІ - 154 с.

Додаткова література

1. Арутюнян И.Е. – Некоторые вопросы методики преподавания камерного ансамбля. / И.Е. Арутюнян. Ереван.: Луйс, 1986. 90 с.

1. Аджемов К.Х. - Двухчастные скрипичные сонаты Моцарта в классе камерного ансамбля. – Камерный ансамбль: Педагогика и исполнительство: Сб. статей / Ред.-сост. К.Х. Аджемов. – М.: Музыка, 1979. С. 77 – 95.
2. Благой Д. - Искусство камерного ансамбля и музыкально-педагогический процесс. – Камерный ансамбль: Педагогика и исполнительство: Сб. статей / Ред.-сост. К.Х. Аджемов. – М.: Музыка, 1979. С. 5 – 31.
3. Благой Д.Д. Камерный ансамбль и различные формы коллективного музицирования. – Камерный ансамбль: Педагогика и исполнительство: Сб. статей. - Вып.2. – М.: Музыка, 1996. С.65-7
4. Боровик М.К. - Український радянський камерно-інструментальний ансамбль / М.К. Боровик – К.: Музична Україна, 1968. – 207 с.
5. Григорьев В. - Леонид Коган / В.Григорьев. М.: Музыка, 1984. – 30с.
6. Гуревич Л. – Скрипичные штрихи и аппликатура как средство интерпретации / Л. Гуревич. Л.: Музыка, 1988. – 165с.
7. Гутников Б. Об искусстве скрипичной игры / Б. Гутников. – Л.: Музыка, 1988. - 56 с.
8. Кан А. – Радости и печали: Размышления Пабло Казальса / А. Кан. – М.: Прогресс, 1977. – 229с.
9. Лесман И. Очерки по методике обучения игре на скрипке / И. Лесман. М.: Гос.муз.изд-во, 1964. - 272 с.
10. Мейлих Е. – Джордже Энеску / Е. Мейлих. - Л.: Музыка, 1980. – 80 с.
11. Очерки по методике обучения игре на скрипке: Вопросы техники левой руки скрипача: Сб.статей. Учебное пособие для музыкальных училищ и консерваторий / под ред. М.С.Блока. – М.: Музиздат, 1960, - 203 с.
12. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.-метод. посібник [для студ. мистецького ф-ту пед. університету] / Т. М. Пляченко ;[Рекомендовано Мін. освіти і науки України]. – Кіровоград : „Імекс-ЛТД”, 2009. –232 с.
13. Раабен Л. – Жизнь замечательных скрипачей / Л.Раабен. – М., Л.: Музыка, 1967. – 212 с.
14. Стеценко В. – Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. К.: Музична Україна, 1972. – 60 с.
15. Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики: Сб. статей. Сост. С.Сапожников.- М.: Музыка, 1968. – 148 с. Очерки по методике обучения игре на скрипке: Вопросы техники левой руки скрипача.

1. Робоча навчальна програма з дисципліни .
2. Нотна література.
3. Мистецтвознавча література з проблем інструментального виконавства.
4. Методична література з питань ансамблевої гри.
5. Аудіо- та відеозаписи занять і концертних виступів видатних педагогів та виконавців.

